

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il

החל מ 499 ש"ח

"פתאום ניגש אלי יהודי עם זקן לבן ארוך, ושאל אותי: בחור, פתי נולדת?"
סיפורו של סול טייכמן, הפילנתרופ שפגש מלאכים, מכה גלים בכל העולם ומדליק נרות ברחובות אפלים

2 בבית הכנסת לא מבינים באקדמיה למוזיקה לא מבינים אהרן רזאל

4 תנועה חדשה מחנוכה תצא אלומה לב

10 פסל לא עושה כלום, אבל הוא אומר המון רבקה לוי

8 כשאוהבים כועסים הרבנית ימימה מזרחי

6 זה האתגר אדמת קודש הוא הרב יוסף יצחק ג'יקובסון

צמאים לצמאה!

meserGO
הפצת מסרים בקליק

המערכת המתקדמת

בישראל!

להפצת מסרים

072-330-6060

לפתיחת חשבון ללא התחייבות
www.meserGO.co.il

- הודעות SMS
- דיוור אלקטרוני
- הודעות קוליות IVR
- דפי נחיתה
- Whatsapp Automation
- צ'אט בוטים

מועדי המבחנים בתוכניות הלימוד

לקוטי אמרים, פרקים כה-נ | שער היחוד והאמונה | מאמרי הסידות

המבחן יתקיים באופן דיגיטלי ב-2 מועדים לבחירתכם:

• יום חמישי, ב' טבת בין השעות 19:00-22:00

• מוצאי שבת פרשת מקץ בין השעות 20:30-22:30

איך נבחנים?

נכנסים לאזור האישי
בלב לדעת lladaat.co.il
הכניסה באמצעות שם משתמש וסיסמה
(מספר הטלפון ומספר זהות/דרכון)

מחייגים לטלפון
מספר 08-9786892
הכניסה באמצעות מספר זהות/דרכון

או

המלגות על המבחנים יוטענו בכרטיסי לב לדעת תוך שבועיים ממועד המבחן.
לנבחנים חדשים ישלחו כרטיסים בדואר כשבועיים לאחר המבחן.

להתחברות בטלפון: 03-978-6688,
קוד הפגישה ##6233-5213-837

להתחברות בתוכנת 'זום': קוד הפגישה
1234, סיסמה 837-5213-6233

במוצאי שבת פרשת וישב, בשעה 20:30
יתקיים שיעור סיכום והכנה למבחן
בתוכנית שער היחוד והאמונה
מאת הרב יצחק קפלן שליט"א

**שיעור
סיכום
והכנה
למבחן**

מייל: lladaat@gmail.com

לפרטים ויצירת קשר: 072-2219050

מענה אנושי בשלוחה 5,
בימים א-ה, בין השעות 13:00-15:30

שו"ת עם רבני 'לב לדעת': 072-2219050

שלוחה 2, בימים א-ה
בין השעות 13:30-15:30, 21:30-23:00

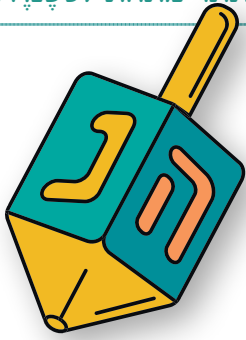
מנחה באמצע שיעור ההלחנה

היוונים באים! רכובים על פילים ואתם התרבות הסוחפת הזאת של פילוסופיה, אסתטיקה ויופי. מה, כולם לתוך בית המדרש להסתגר מתחת לסטנדר!

אוריאל

אהרן רזאל

סיפרו לי ששאלו את אורי זוהר האם לא חבל שהוא עזב את הבימוי והמשחק, והוא ענה: "הסרטים וכל הדברים שעשיתי, גם אחרים יכולים לעשות. כרגע אני עסוק ביצירה שרק אני יכול לעבוד עליה, רק אני יכול להשלימה. קוראים ליצירה 'אורי'".
חג אורים שמח!

מורי, המלחין אנדרה היידו ז"ל, חי תמיד על הגשר שבין לימוד התורה ועיסוק ביצירה. הוא נולד בהונגריה למשפחה מתבוללת, ותוך כדי עבודה על מוסיקה לסרט בפריז, התיידד עם הבמאי היהודי ששאל אותו: "למדת פעם גמרא?". המפגש עם הלימוד עשה לו מהפכה בנשמה. "יש שחוזרים בתשובה מחוויה רוחנית, נס אישי או הרצאה", אמר לי פעם, "אצלי זה היה 'ביצה שנולדה ביום טוב'".

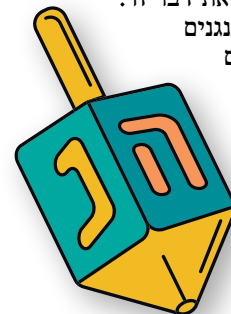
יונתן ואני היינו מגיעים בנערותנו לביתו בגבעת מרדכי, לשיעורי ההלחנה. תקופה בה גיליתי את קסם היצירה. אנדרה דיבר על כך שבגלות, הצלחה במוסיקה הלכה יחד עם עזיבת הדת. מלחינים, מוזיקאים ואמנים רבים באירופה היו יהודים, אך כמעט תמיד רחוקים מתורה ומצוות. משה מנדלסון שאף למזג את היהדות עם התרבות המערבית. הוא כל כך "הצלח", ואכן נכדו פליקס מנדלסון היה לאחד מגדולי המלחינים של אירופה ו... התנצר, רח"ל.

כבר אז קונן בי הרצון לחבר בין העולמות. לחפש את הקשר, את ההפריה ההדדית בין עבודת ה' ליצירה מתוך העולם האמוני. אותיות המילה יון הן גם נוי. לעומת זאת, התורה היא יעלת חן שמעלה חן על לומדיה; ירושלים נטלה תשעה קבין של יופי, אבל קדושת התורה וקדושת ירושלים הן היוצרות את יופייה. צדקות של יהודי היא התנאי ליופיו. אם תשימו 'צדיק' לפני ה'נוי', לפני 'יון', תקבלו ציון. תשמעו את הצלילים של שיר ציון.

כשהיינו מפסיקים את השיעור ויוצאים להתפלל מנחה, אנדרה היה אומר לי בחיוך: "המתפללים פה ב'שיף שולי' לא כל כך מבינים את המוסיקה שלי. והעמיתים שלי באקדמיה למוסיקה לא מבינים למה אני יוצא באמצע קונצרט להתפלל מנחה".

עם ישראל מבקש להתנער מהגלות. פעם התרבות נתפסה בעיקר כחילונית, והדתיים היו בשוליה. השיר 'הוא חזר בתשובה', שנכתב על אורי זוהר לפני חמישים שנה, הוא מקסים אך עם מנגינה כל כך עצובה וכאובה. המסר הלא סמוי הוא "מסכן... הוא חזר בתשובה ואיבד את האור". מאז הרבה השתנה כאן. יש צמא גדול לשמוע בשירים את דבר ה'.

השירים שמתנגנים בכל תחנה פונים אל ה' באמונה ובתפילה.

אולפנת שיראל

אולפנת תורנית, חמה ומשפחתית המחנכת את הבנות לאהבת תורה ויראת שמיים מתוך שמחה וחיבור אמיתי

בואי להצטרף לאולפנת שיראל
בנות צרות אה החיים!

מפגש להורים עם אולפנת שיראל

בו תפגשו את הקו החינוכי, הצוות, ההורים והתלמידות - והכל מרחוק. קיימת אפשרות של ערב הורים בשיחת וועידה/בזום.

לפרטים והרשמה לסוג הערב המתאים לכם 0542377817

כמו כן, נפתחה ההרשמה לימים הפתוחים (מרחוק) לבנות! ניתן להרשם בטלפון הנ"ל.

נפגש!

אולפנת שיראל, רחוב מגן האלף 1, שמואל הנביא, ירושלים

במבט מגבוה, מבט חם ואהוב שלא מתרשם מהכשלים הקטנים, הרגועים. מקום שצופה מגבוה ויודע את מה שבפנים. מקום של אהבה אמיתית שמכסה על כל פשעים.

חנוכה הוא נקודת זמן על לוח השנה שבה אני בודקת את עצמי. איפה אני, מה השגתי, מה חסר. לכל אחד יש את הנקודות האלה על לוח הזמן, ואצלי זו העמידה מול הנרות. כשסיפרתי לחברה על מקום שמרגיש כל כך תקוע עכשיו, היא שיקפה לי כמה תנועה מתרחשת בו. ובאמת, רגע אחרי שדיברנו הצצתי בחשבונות

הדלק שמילאתי בחודשים האחרונים. הן הצטמצמו ברבע ממה שהיה בתקופה הזו לפני שנה, אבל ההשפעה שלי גדלה יותר. יש תנועה בנסיעות רחוקות, ויש תנועה בלפתוח זום וללמד בנעלי בית אפילו נשים בחו"ל. חשבונות הדלק הצטמצמה ואני התרחבתי. מי מחליט מהי תנועה אמיתית? התנועה היא לא רק זו שנראית לעין, היא דבר בתוך דבר. היא מעוררת אותנו מבפנים להתארגן על שיווי משקל חדש. תנועה שמעוררת יציבות פנימית.

בני בינה

בני בינה אלו הם חכמי ישראל שקבעו את שמונת ימי החנוכה לשיר ורגנים, ימים להודות בהם. ימים להסתכל על האור, לראותו בלבד, ובתוכו לראות עוד ועוד את מה שלא נגלה לעינינו בתאורה הרגילה. כשימימה מדברת על הבינה הלומדת דבר מתוך דבר, היא מבקשת מאיתנו גם להתכוון מהטוב – למצוא עוד טוב. זאת התכונה של הבינה. לאהוב את עצמנו גם בתוך מה שקורה לנו. גם כשאירבנו את התנועה שהיינו רגילים אליה. לוקח זמן להבין שאנחנו בתוך תנועה חדשה. או לנסות למצוא מהטוב את העוד יותר טוב, בתוך האור של חנוכה למצוא עוד אור, בתוך הלכ למצוא לב פנימי, שמבקש לנו, לחיות בלי קשר לקילומטראז', לחיות בראייה פנימית.

ועוד משהו קטן שימימה מבקשת מאיתנו בחנוכה הזו: להשתייך לניסים. לשייך את עצמנו לנס שהיה ולניסים שעוד יבואו בעזרת ה'. לא לקרוא את תיאור המעשה כמו סיפור מרוחק, אלא להיכנס פנימה, להיות חלק, להתחדש עם הסיפור, לנוע איתו בתנועה שלו, ולהתעלות ממנו כמו אש החנוכה שעולה מעלה מעלה. "בחנוכה: להבין את הנס, ולהשתתף בו בהרבה שמחה. ולאכול סופגניות מתוקות, זה טוב ללב – הסוכר משמח... אבל חוץ מהשמחה שנראית גשמית בסופגניה, יש גם את השמחה האמיתית בתוכנו. חקוק בתוכנו שתמיד יש לנו נס גלוי" (ימימה).

חנוכה שמח, בינתי ומאיר.

ALLUMA@GMAIL.COM | אנומה לב

בינה = אהבה

מאיוושהי סיבה, שכללה בתוכה נפילה וחבלה רצינית ברגל, הלכתי לשני טיפולים אצל פיזיותרפיסטית. היא נתנה לי תרגילים, חלקם מגניבים וחלקם מפרכים. אחד התרגילים גרם לי לעצור ולחשוב. בעמידה לא ממש יציבה, שבה רגל אחת שלוחה לפני והשנייה לאחור, היא ביקשה ממני להרים את הידיים ולהוריד, כמה פעמים. ואז לעשות את אותו הדבר – בעצימת עיניים. לא ידעתי שההבדל כל כך גדול עד שעצמתי והרגשתי את כל הגוף שלי נלחם על שיווי המשקל. כף הרגל נדמתה לי פתאום כמו ספינה על גלים סוערים.

היא הסבירה לי: כשהעיניים שלנו פקוחות אנחנו מתמקדים בנקודה כלשהי לפנינו, וזה מאפשר למוח שלנו לשמור על שיווי המשקל בקלות. כשהעיניים עצומות, המוח לא רואה ולא נתלה בנקודה הזו, והגוף צריך להתארגן מחדש. הלימוד יבוא הפעם דרך השרירים עצמם, דרך האיברים עצמם. הם בעצמם ילמדו, אחרי כמה וכמה תנועות סוערות, איך להתייצב. והם אלה שילמדו את המוח את שיווי המשקל החדש, שיבוא מבפנים. האיברים רואים מבפנים ומתארגנים בהתאם לצורך הנוכחי. מדהים כמה שהם יודעים ללמד את עצמם, כשרק נותנים להם.

מבט מגבוה

זה לא סוד, בעולם הזה, שמתחת למה שאנחנו רואים בעיניים החיצוניות שוכן רובד נוסף, של העיניים הפנימיות. "האדם יראה לעיניים וה' יראה ללב" (שמואל א טז, ז), אומר הקדוש ברוך הוא לשמואל הנביא. אל תתרשם מגובה, מנראות, מנקודה אחת מולך שאתה תולה בה את כל שיווי המשקל. לך תמצא אותו מבפנים, כי לכל דבר שאנחנו רואים יש עומק גדול מתחת. ובתקופות האחרונות אני מנסה לזכור את זה. שמתחת לכל תסכול שאני רואה פורצת נביעה חדשה של יצירתיות. מתחת לכל מקום חלש יש שקט פנימי והבנה אחרת. מתחת לכל הרושם החיצוני יש לב עדין. וצריך להתארגן מחדש על ההבנה הזאת, צריך להתארגן מחדש על הבינה.

בינה פירושה להבין דבר מתוך דבר. להבין שבתוך הדבר המצוי לפנינו יש עוד דבר, והוא השורש האמיתי. ימימה מכוונת אותנו הרבה בלימוד להיות בינתיות, לשמוע גם את מה שלא נאמר, לשאול גם את השאלה הלא-מתבקשת, אבל זו שפותחת אפשרות לתשובה חדשה. בהרבה מהדיבורים שלה היא אומרת שבגימטריה (בצמצום הספרות): בינה = אהבה. בינה היא אהבה. להיות בבינה כלפי עצמנו וכלפי העולם פירושו לצפות על עצמנו

בית שלי ערכים

יום פתוח לתלמידות
ט"ו טבת (30.12) 15:00

ערב היכרות להורים
ח' טבת (23.12) 20:30

נפתחה ההרשמה באתר!

ulpenat-horev.tik-tak.net

אולפנת חורב - בהצלחה לך . 02-5600700

כנס חנוכה בזום - אצלכם בסלון

אור וגבורה בתורת הארץ

נר חמישי של חנוכה

יום ב', כ"ח כסלו, תשפ"א, בשעה 19:00

19:00 // דברי ברכה: הרב איתיאל בר לוי

19:10 // הרב שמואל הרשור - בין כהני בית ראשון ובית שני בירושלמי

19:40 // הרב אחיקם קשת - הירושלמי והבבלי עקרונות מנוגדים או הדגשים שונים

20:10 // הרב אברהם בלס - חנוכה - תורה ומדינה בירושלמי

20:40 // ד"ר יפה זלכה - חורבן וגאולה - בין ארץ ישראל לבבל בסיפור חוני המעגל

הנחיה: הרב אליהו אביעד // קטעי נגינה בין השיעורים: אהרון רזאל

קישור לזום - <https://edu-il.zoom.us/j/8351690712>

בלי עסקאות חדשות!

שלוש נקודות ממורי
החסידות יכולות לחזק
אותנו בעידן הקורונה
מתוך נאומו 'צמאה'
הרב יוסף יצחק
ג'ייקובסון

בדיוק כן

על הפסוק 'ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך' כותב רש"י: "שלא יהיה ליבך חלוק על המקום". שלא תהיה מחלוקת בין הלב שלי לבין הקב"ה. שואל רבי שלמה מקרלין, אם זה הפירושו אז למה לא שינו את לשון הפסוק עצמו "שלא יהיה ליבך חלוק על ה' אלוקיך", מה הדיוק "שלא יהא ליבך חלוק על המקום"?

ר' שלמה מפרש את הדברים כך: אחד מהדברים הכי עצובים בחיים הוא שיש לבני אדם מחלוקת תמידית עם המקום ועם המיקום שלהם בחיים. אדם אומר לעצמו "לו רק הייתי במקום אחר" במושב גיאוגרפי או במושב קיומי, רגשי ורעיוני, "אם רק הייתי נולד להורים אחרים", "אם רק הייתי גדל בבית אחר", "אם רק הייתי גדל בשכונה זו", "אם רק הייתי נשוי למישהי אחרת", "אם רק היו לי ילדים מוזן אחר", "אם לא הייתי סובל מהבעיות, מהמבוכות, מהאתגרים, מהספקות ומנככי הנפש שלי, אז הייתי בן אדם עליוז, אמיץ, שמח, מבסוט, יהודי טוב". לכן אומרים לנו חז"ל "לא יהא ליבך חלוק על המקום". מגיע זמן בחיים שאתה צריך להשלים, לעשות שלום, עם המקום שלך.

בהתגלות הסנה משה רבנו מבקש "אסורה נא ואראה", אומר רש"י "אסורה מכאן להתקרב לשם", אבל הקב"ה משיב לו "המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". תכלית החיים היא למצוא את הקדושה, את הניצוץ, ההזדמנות, הפוטנציאל, את כל האפשרויות שנמצאות דווקא במקום הזה.

כתוב בפסוק על יעקב אבינו "ויפגע במקום", מפרש רש"י: "ויפגע - לשון תפילה". אומר ר' שלמה מקרלין, שזו בדיוק היתה התפילה. יעקב אבינו התפלל "ויפגע במקום". הוא התפלל שהוא ירגיש את נוכחות השכינה בכל מקום ובכל מיקום, שיגלה בכל נסיבות החיים ש"אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי".

ההיפך מיעקב הוא קין. לקין יש קללה "נע ונד תהיה בארץ". המגיד מקוונניץ מסביר שהקללה היתה במושב הרגשי. אדם יכול להיות במקום אחד, אבל בלב שלו הוא מלא חלחלה, מלא לחץ, מלא פחד וחרדה. הוא נמצא פיזית במקום אחד אבל המוח שלו נמצא במאה מקומות אחרים. זאת הקללה של "נע ונד תהיה בארץ".

חז"ל אומרים "רשעים מלאים חרטות". בדרך כלל חושבים שהם עושים דברים לא טובים ולכן מתחרטים, אבל הגיע הבעל שם טוב ופירש עמוק יותר: מה זה רשע? רשע זה מי שמנותק ולא רואה את השגחת ה' על חייו. לכן הוא תמיד חושב ותוהה על הראשונות ואומר לעצמו "אם רק לא הייתי עושה את הטעות ההיא", "אם רק הייתי עושה משהו כזה" "אם רק... אז הכל היה טוב". הרשע מלא חרטות על כל ההחלטות שלו בחיים. הוא לא מבין ש"מה" מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ".

דווקא המקום הזה, הנסיבות האלו, האתגרים האלה והמצב הזה בבית שלי, בנשמה

”
דווקא המקום הזה,
הנסיבות האלו, האתגרים
האלה והמצב הזה
בבית שלי, בנשמה שלי,
במוח שלי, בגוף שלי
ובמשפחתי, המקום הפיזי
והמקום הרגשי, דווקא הוא
אדמת קודש והוא המקום
שבו אמצא את אלוקים.
הוא המקום שבו אני צריך
למלא את ייעודי בחיים
ולהגשים את עצמי
”

שלי, במוח שלי, בגוף שלי ובמשפחתי, המקום הפיזי והמקום הרגשי, דווקא הוא אדמת קודש והוא המקום שבו אמצא את אלוקים. הוא המקום שבו אני צריך למלא את ייעודי בחיים ולהגשים את עצמי.

בשבת בבוקר אנחנו שרים "טובים מאורות שברא אלוקינו... שמחים בצאתם וששים בבואם". איך יכול להיות הפרדוקס הזה? אם אני שמח כל כך לצאת מהבית, למה אני שמח לחזור? ואם אני אוהב את הבית כל כך ושונא את המשרד, אז מדוע שאשמח לצאת? איך אומרים שהשמש והירח 'שמחים בצאתם' וגם 'ששים בבואם'? התשובה היא שהשמש והירח "עושים באימה רצון קונם" כיון שהם יודעים שהם שלוחיו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. אם עכשיו הקב"ה רוצה שאני אצא אז אני אהיה בשמחה, שמחים בצאתם. אם עכשיו מגיע הזמן לשוב אז ששים בבואם. השליחות היא בכל רגע ובכל מצב. לפעמים ה' רוצה ממני לצאת, ולפעמים ה' רוצה ממני לבוא.

משברים יקרים

ומכאן אנחנו מגיעים נקודה השנייה. בפרשת וישלח, אחרי שיעקב נלחם בו לילה שלם, המלאך אומר לו "שלחני" ויעקב אומר לו "לא אשלחך כי אם ברכתני". ואני שואל: אם מישוהו נפגש עם גנגסטר ובמשך לילה שלם הוא מנסה לחסל אותו, ברגע הראשון שמתאפשר הוא יברח משם, מה פתאום להתעקש על ברכה?

אלא שכאן טמון סוד הנצחיות של עם ישראל. יעקב אבינו מלמד אותנו שכאשר יש לך אתגר בחיים, לא מספיק רק לצאת מהברך. כי אם כך, למה הקב"ה שהוא טוב ומטיב הכניס אותי בכלל לצרה הזאת? יעקב אבינו אומר שהמוטו צריך להיות "לא אשלחך כי אם ברכתני". לא מספיק רק שתצא מכאן ותחזור למיקום הישן שלך, לא. אתה מוכרח לצאת מהאתגר הזה יותר מברוך, עם יותר תבונה, יותר חכמת חיים, יותר אותנטיות, יותר אמיתיות, יותר דבקות הנפש ויותר שמחת חיים. אני לא אשלחך כי אם ברכתני! אני רוצה לצאת מהפגישה הקשה הזו עם הרבה יותר ברכה בחיים שלי, כי ירידה לצורך עלייה הוא כלל גדול בתורת החסידות.

דבר זה הוא הפלא ופלא. מהפלאים הכי גדולים בתולדות עם ישראל. עם ישראל לא רק יצאו מכל משבר, אלא כל משבר הפך אצלם להכרזה שעוררה בהם כוחות נעלמים והוציאה מהם את העידית שבעידית, את ה'קדם דה לה קרם', תחייה, צמיחה ושגשוג חדש בחיי העם.

אחרי חורבן בית ראשון, צצים בתי כנסיות ובתי מדרשות ששם השכינה שורה כמבואר בסוף מסכת מגילה "בכל מקום שגלו ישראל - שכינה עמהם". אחרי חורבן בית שני נעשתה תקומה ותחייה של תורה שבעל פה כולה. משנה ותלמוד, תלמוד ירושלמי ובבלי, וכל המדרשים, כל ספרי הקבלה, זוהר וספר הבהיר וספר הקנה, ורבנן סבוראי וגאונים.

אחרי הגזירות הנוראות של מסעי הצלב יש תחייה של התורה של חכמי אשכנז. רש"י ובעלי התוספות לדורותיהם. אחרי החורבן בספרד של האינקוויזיציה האיומה וגירוש ספרד וסיום תור הזהב של יהדות ספרד, מתפרצת תורת הנסתר. תורת הקבלה של הרמ"ק והאריז"ל בצפת.

אחר כך מגיעות הרדיפות הנוראות של גזירות ת"ח ות"ט שזרעו הרס ודיכאון, מצוקה וייאוש בקרב בית ישראל במזרח אירופה. מאות אלפי יהודים מתו במיתות משוננות ואכזריות. ונוסף להרס הפיזי גם ההרס הרוחני במשיחיות השקר של שבתאי צבי, וגם תלמידיו ותלמידי תלמידי הפרנקיסטים זרעו הרס בגוף ובנפש האומה.

מהמשבר הזה חשף ה' רוע קדשו ושלח למטה את נשמת מורנו הבעל שם טוב ותלמידיו ותלמידי תלמידיו. משנת ת"ק לערך ואילך באדמת מזרח אירופה הגיעו נשמות כל כך ענקיות וגדולות. פלא עצום שנשמות אלו התחברו יחד להפיח רוח חיים חדשה בעם ישראל, בתורת ישראל, באמונת ישראל ובנשמת ישראל. נשמות חדרות באהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל. נשמות

ששמעו את הצליל האלוקי בכל הבריאה, בכל עשב ובכל רמז, בכל עוף ובכל בהמה. בכל צמח ובכל גרגיר חול. בכל טיפת מים. בכל אטום ואטום של הבריאה. הבעל שם טוב שמע את ה'נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו", וכל העולם כולו התחיל לומר שירה ביחד עם נשמת ישראל. התחילה התחיה של הבעל שם טוב ותלמידיו.

לפני שבעים וחמש שנה, אחרי החורבן הגדול של השואה האיומה, מה עשה עם ה', עם ישראל? הפיח רוח חיים. ומהמשבר יצרו מחדש את הישיבות ובתי מדרשות, את היישוב היהודי בארץ ישראל וקהילות קדושות בכל התפוצות. הייתה תחיית המתים של עם ישראל, של תורת ישראל, של ארץ ישראל. אורייתא וקוב"ה כולא חד.

גם היום, אחרי הקורונה תצמח תסיסה חדשה בקרב האומה הישראלית. היהדות שלנו תהיה יותר מזוככת וצרופה, השלום-בית יהיה הרבה יותר אותנטי, עם הרבה יותר הרמוניה ואחדות, אנחנו נצא מזה עם הבנה הרבה יותר עמוקה בילדים שלנו ובמשפחה שלנו. הדבקות שלנו תהיה הרבה יותר אמיתית ואותנטית. זהו הכלל הגדול: "על כל קוץ וקוץ - תילי תילים של הלכות".

שומע!?

וכאן מגיעה הנקודה השלישית: היו פעם שני אחים גאונים מוזיקליים, שבעקבות תאונה נעשו חירשים. אחד מהאחים אמר לעצמו "זהו, עידן המוזיקה נגמר" ונכנס לנדל"ן, לפחות שיעשה כמה דולרים. מנגד, האח השני, המוזיקה שלו היתה תמצית חייו. הוא לא היה יכול להיפרד ממנה. האח השני המשיך לכתוב קומפוזיציות, סימפוניות נפלאות, אדירות. על אף שהוא לא זכה לשמוע אותן, הוא האמין בכל מאודו שיבוא יום וימציאו את המכשיר שיעניק לו את מתנת השמיעה בחזרה.

והנה הגיע היום והמציאו את מכשיר השמיעה. הכניסו את המכשיר לאוזניים של שני האחים. האח הראשון כמובן שמח מאוד שעכשיו הוא יכול לשמוע. אך האח השני היה לא רק שמח; עכשיו הוא היה יכול להקשיב לכל המוזיקה שהוא יצר במשך עשרות שנים. עכשיו נגלה לו האוצר אליו המתין.

משל זה, שמיסוד על משל של ה'צמח צדק', הוא המחשה לכל תורת הגלות והגאולה בתולדות עם ישראל. כאשר השכינה היתה שורה בישראל, בזמן שבית המקדש היה בנוי, היינו שומעים את כל המוזיקה. המוזיקה האלוקית של כל פרק תהילים. המוזיקה האלוקית בכל מצווה, בכל תפילה, בכל תורה. לכן חלק גדול מעבודת בית המקדש היה המזמורים והשירים של הלויים.

החורבן החריש את אוזנינו. אנחנו כבר לא שומעים ולא רואים. לא תופסים ולא מבינים את המוזיקה שנוצרת על ידי כל 'אמן' יהא שמיא רבא'. על ידי כל דף גמרא, כל משנה. כל פסוק חומש, כל הלכה בתורה. כל פעולה של אהבת הזולת. אנחנו כבר לא מרגישים ולא תופסים את המוזיקה.

אז יש אחים שאומרים 'סיימנו עם המוזיקה', והולכים למצוא עסקאות חדשות. אמנם, שלומי אמוני ישראל ממשכים לכתוב מוזיקה. הם יודעים שבכל מצווה ובכל תפילה, בכל תורה ובכל דמעה, בכל חיוך של שמחה, ממלאים את העולם הזה ואת כל העולמות במוזיקה אלוקית. שלומי אמוני ישראל קיוו וידעו שיבוא יום והחירש יוכל להקשיב ולתפוס את כל המוזיקה שהוא יצר.

כאשר הגיע הבעל שם טוב לעולם, הוא התחיל להעניק לעם היהודי טעימה מתורתו של משיח. פירוש הדברים הוא שאנחנו חוזרים אט אט לשמוע ולהרגיש את נעימות עבודת ה'; לראות ולתפוס את השירה האלוקית הנצחית הבוקעת מכל נבוא ומכל פעולה טובה של יהודי בתורה, מצוות ומעשים טובים ו'בכל דרכיך דעה'.

מטרת תורת החסידות היא שנוכל לחוש את המוזיקה, את השמחה, את השירה האדירה הבוקעת מכל תפילה, מכל מצווה, מכל רגע של דבקות ואינטימיות עם בורא עולם. מכל מילה בתורה, מכל פעולה טובה, עד שיתמלא העולם בשירה הנצחית, במהרה בימינו אמן. ■

תודה לך מרים בת בילגה!

מתוך נאומי 'צמאה'
הרבנית ימימה מזרחי

צמאה נפשי לכנס 'צמאה'. "אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי כי אעבור בסך" לא במסך... "קול רינה ותודה המון חוגג" - איפה כל ההמון הזה? איפה כל האנשים ששרים ביחד 'ארבע בבות'? ששואגים "צמאה! צמאה!". אבל אני זוכרת שהרבי מלובביץ' אומר לנו: דעו לכן שאחורי כל בידוד ואחרי כל סגור נולדת תורה חדשה ומופלאה. גם מהסגר והבידוד שחווינו ואנחנו עדיין חוות הולכת להיוולד תורה חדשה ומופלאה. אנחנו אולי עכשיו בזום ומפוזרות בהמון מקומות, אבל השלם הזה הוא גדול מ'מסך' חלקיו.

יוסף נכנס לבית הסוהר עם כל התורה שאבא יעקב לימד אותו והוא יוצא משם עם תורה חדשה. עם ישראל במצרים כלואים בסגר, והם יוצאים ומקבלים תורה. רבי עקיבא כלוא בבית הסוהר, בסגר, והוא יוצא ומקבל תורה שבעל פה. רבי שמעון ובנו סגורים בסגר ובידוד במערה וכאשר הם יוצאים הם מקבלים תורה חדשה, את תורת הזוהר. וכאשר יוצא רבי שניאור זלמן מלאדי מבית הסוהר לפני מאתיים עשרים ושנים שנה הוא יוצא עם תורה חדשה. הוא יוצא עם הספר המופלא הזה, ספר התניא. אני רוצה לדבר על התורה החדשה שעומדת להיוולד מהסגר הזה, מהקורונה הזו.

הרבי מלובביץ' מסביר שרבי שניאור זלמן מלאדי נאסר בעיר פטר-בורג מפני שהוא עומד ללדת פטר רחם, בכור, משהו שלא ראו מעולם. מאתיים עשרים ושתיים בגימטרייה 'בכר'. היום תורה חדשה עומדת להיוולד. ככה זה אחרי סגר, אחרי בדידות. הרבי מסביר שיש כאן תורה חדשה, תורה שעומדת להיוולד מנשים. הפעם נשים יחדשו אותה וילדו אותה. התורה הזו נלמדת מאישה שלא היית מצפה ללמוד ממנה שום דבר.

הגמרא במסכת סוכה מספרת "מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים. כשנכנסו יוונים להיכל - ממש הסיפור של חנוכה - היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח ואמרה: 'לוקוס לוקוס (=זאב זאב) עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל? ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק'". היא קוראת למזבח 'זאב' כי זאב אוכל כבשים. היא צועקת 'עם ישראל מקריבים לך כבש כל בוקר וכל ערב ומתפללים אליך ואתה לא מקשיב!'. חכמים שומעים את הילדה הזו ומענישים את כל משפחת בילגה, כי 'אוי לרשע ואוי לשכנו'.

הקב"ה מעניש את המשפחה שלה כי אכפת לו ממנה. מפני ש"רק אֶתְכֶם יִדְעָתִי מִכָּל מְשֻׁפְחוֹת הָאָדָמָה עַל פֶּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם". זאת אומרת שכאשר הקב"ה מעניש זה סימן שאנחנו עדיין קשורים אליו. עדיין אכפת לו מאיתנו, לכן הוא כועס על מרים בת בילגה. ואז מגיע המהפך הגאוני של הרבי מלובביץ', שאומר שאנחנו חייבים למרים בת בילגה את החיים שלנו! אם כשאוהבים - כועסים, אז כאשר אתם רואים את הילדה הכמעט מופקרת הזאת כועסת, זה מפני שהיא אוהבת! כאשר היא בועטת במזבח בסנדל שלה, סנדל זה כינוי לנֶפֶל, היא אומרת "אני רוצה גם להיוולד!". "אני רוצה גם להיות פטר רחם!" "אני רוצה שיש לי לב אלי. למה אתם מחכים שאני אהיה במצב אקוטי כדי שמישהו יתערר לשים לב אלי?!"

”

כל אחת צריכה
לצאת מהסגר
של עצמה ולהבין
שם הילדה הזאת
מדברת על הקב"ה
ככה - היא כנראה
אוהבת אותו. כי
כשאוהבים כועסים

”

מדינת ישראל

הנני מעלה לך ארקה
ומרפא ורפאתים
וגליתי להם עתרת
שלום ואמת
(ירמיהו ל"ג, ו')

חידון התנ"ך הארצי למבוגרים ה'תשפ"א

בסימן: 'ממגפה לרפואה'

משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
שמח להזמינכם לצפות בחידון התנ"ך הארצי למבוגרים ה'תשפ"א

במעמד

שר ההשכלה הגבוהה והמשלימה, **מר זאב אלקין**
מנכ"ל משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה, **מר מרדכי בניטה**

החידון ייערך בבנייני האומה, ירושלים

ביום שלישי, כ"ט בכסלו תשפ"א,

ליל נר שישי של חנוכה, 15.12.2020

החידון ישודר בערוץ 'כאן' 11 בשידור חי בשעה 18:00
וכן בדף הפייסבוק של משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה

החידון ייערך ללא קהל

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים לספר הספרים

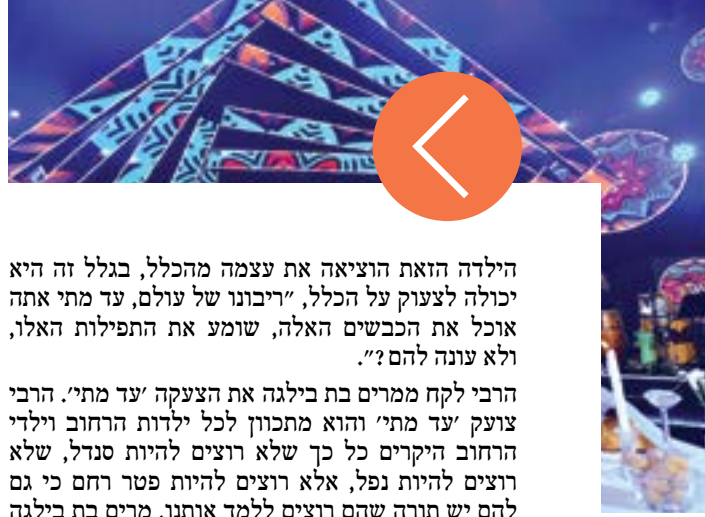

מינהל חברה ונוער
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה

על תנועה, פסל וחנוכה

רבקה לוי

קדננית, כוריאוגרפית, מורה וזוכת פרס שר החינוך לתרבות יהודית

באחת מכיתות א' שלימדתי לפני כמה שנים היה לנו מנהג באמצע התפילה המשותפת בכורך להשאיר זמן שקט לתפילה אישית, ומי שרצה הוזמן לשתף אותנו בתפילה שלו.

יום אחר יום, לאחר דקה שקטה בעיניים עצומות, קיפצה למעלה האצבע הקטנה של ניצן: התפללתי שאני אדע לעוף.

המילים האלה והלהט שבהן תפסו אותי יום אחר יום, ובכל בורך נתתי את רשות הדיבור לאצבע הקטנה הזאת שמצביעה למעלה: שאני אדע לעוף. הזדהיתי עד כאב עם הרצון והגעגוע יחד עם ההבנה המקרקעת שאני כבר לא בכיתה א', מבינה קצת יותר ממנה את עובדות החיים – לפחות בנושא של תעופה של בני אדם – ותוהה מה המסלול של התפילה הזאת בעולם.

אני נזכרת בסיפור הזה לקראת חנוכה, והאצבע של ניצן היא השלהבת של הנר שמצביעה למעלה, אך מחוברת למטה בלי יכולת לעוף, ויחד עם זה לא יכולה להפסיק לעלות ולהתגעגע – כי זה מה שמדליק ומחייא אותה.

אני חושבת שמשמש שם, בין היניקה הזאת של האש מהתפילה, לבין הקצה הנע של השלהבת שמנסה לגעת בשמיים, מתרחשת מלחמת יוון וישראל, שאלפיים שנים לא הספיקו לה. ובלב התנועה הזאת של השלהבת ניצב לו הפסל בהיכל, הפסל שעיצב אצלנו בשפה מילה בהירה וחדה: פסול.

אז כמו שהבנת הקטנה שלי אומרת: אבל בכלל פסל לא יכול לעשות כלום... אז למה אנחנו מבזבזים עליו כל כך הרבה אנרגיות?

אז נכון, פסל לא יכול לעשות כלום, אבל יש לו הרבה מה לומר, והוא מדבר בשפה שמעבר למילים – כמו באמנות. שפה שיש לה זרמים תת קרקעיים ודרכים עוקפות משלה, וכשהיא מדברת איתנו אנחנו לפעמים אפילו לא חושבים שאנחנו יודעים את השפה שלה – אבל מוצאים את עצמנו עונים לה.

הפסל של יוון לא מנסה לעוף ולא מנסה לנוע, והוא עומד כמו דגל של תפיסת עולם שאין בה תיקון, אין בה התקדמות ואין בה תנועה.

בשורש הבריאה טמונה תנועה, היא מנוע ההתהוות התמידי של המציאות. המוות הוא מקור הקיבעון וחוסר ההתחדשות. כל כוחות הטבע – החי, הצומח ואפילו הדומם – מתקיימים ומתחיים תוך תנועה מתמדת. מתנועת הנשימה, התנועה של שריר הלב ועד הריקוד הבלתי פוסק של האטומים במציאות כולה.

גם עבודת ה' היא כולה תנועה. אין אף פעם מצב של הגעת, סיימתי, קיבלתי 100; כל הזמן היא נעה על הציר הזה של תנועה שאין לה התחלה ואין לה סוף.

אחד הסודות של עולם התנועה הוא סוד הניגודים. יש פלא כזה, גם בעבודה עם הגוף. כשאני רוצה לעלות למעלה אני חייבת גם לרדת למטה. מי שרוקדת מכירה את הביטוי "לצמוח כלפי מטה" "לצמוח לפלייה" או "להשתרש כלפי מעלה". הסוד הזה הוא הרוח של התנועה עצמה בתוך הצורניות שלה, האופי והגוף שלה, כביכול. תנועה שחיה בטווח שבין הניגודים.

ופה המלחמה. כי עם ישראל חי, והוא חי על הציר רווי המתח הזה של תנועה בין חומר לרוח, בין הגוף לנשמה, בין שני ניגודים שחיים, נושמים ומתנהגים אחרת. לא אחרת, הפוך.

עבודת ה' עניינה הוא התנועה של החיבור ביניהם, המצוות – לצוות (מלשון צוות, צוותא) ביניהם. וכל הזמן לעבוד על שיווי המשקל שבתוך התנועה ולחיות אותה מחדש.

אם אפלטון אומר שהנשמה שלנו כולאה בתוך הגוף, באה היהדות עם חידוש הזוי מעולם אחר – הנשמה שוכנת בגוף, הגוף הוא המשכן שלה וכך הם יכולים לחיות ביחד, עזר כנגדו. המתח הזה שממנו אנחנו בורחים – הוא מקום החיבור, ומשם מושפעים החיים.

הפסל של יוון הוצב בהיכל כי הוא מזהה ששם לב ליבו של המאבק. ושם הוא עומד ללא נוע, בקרב על החיים מול הפסל היחיד שלנו – הכרוכים, ששוכנים בלב ליבו של ההיכל.

הכרוכים הם שניים, ומה שביניהם. מצבם הפיזי מושפע מהמעשים שלנו. זהו פסל דינמי.

בין הכרוכים יש עולם שלם, עולם של חלל פתוח ופנוי, כמו הלבן שבין האותיות. החלל שביניהם מלא תנועה, מלא חיים. יש בו תקשורת, מתח, התנגדות, התמסרות, נאמנות, הפניית עורף, תיקון, נפילה, שוב תיקון, וגעגוע ורצון שלא נגמרים. הפסל שלנו חי, פועם ומניע אותנו קדימה. הוא תלוי ועומד בבחירות שלנו, בחיים שלנו עצמנו ובתנועה שלנו בין האדמה לשמיים.

אז אם הייתי עכשיו בכיתה א' הייתי מצביעה, וכשהמורה היתה מהנהנת לאצבע שלי הייתי אומרת שהתפילה שלי היא יותר תנועה, יותר דינמיות, יותר אומץ של חיים ויותר אור.

אמן.

הילדה הזאת הוציאה את עצמה מהכלל, בגלל זה היא יכולה לצעוק על הכלל, "ריבוננו של עולם, עד מתי אתה אוכל את הכבשים האלה, שומע את התפילות האלו, ולא עונה להם?".

הרבי לקח ממרים בת בילגה את הצעקה 'עד מתי'. הרבי צועק 'עד מתי' והוא מתכוון לכל ילדות הרחוב וילדי הרחוב היקרים כל כך שלא רוצים להיות סנדל, שלא רוצים להיות נפל, אלא רוצים להיות פטר רחם כי גם להם יש תורה שהם רוצים ללמד אותנו. מרים בת בילגה מלמדת אותנו את תורת ההדבקה שמופיעה בהמשך הגמרא גם בצד החיובי, 'טוב לצדיק וטוב לשכנו'. אם מישוהו יכול להדביק אותך טיפיתית ולהפוך אותך לחולה, אם אוי לרשע ואוי לשכנו, אז זאת אומרת שאפשר להדביק גם בטוב, טוב לצדיק וטוב לשכנו.

אנחנו צריכות לשאול את עצמנו, האם היית שכנה של הישישה הזאת בבניין שלא ראית בערך חצי שנה? או של הגרושה שמסתדרת לבד בחל"ת ואין לה כסף? האם היית שכנה שלה או שרק הלכת ופסקת 'זאת רשעית' – ילדים להתרחק? תודה לך מרים בת בילגה שלימדת אותנו את תורת ההדבקה שנקראת – להיות משפיעה. כל אחת צריכה לצאת מהסגר של עצמה ולהבין שאם הילדה הזאת מדברת על הקב"ה ככה – היא כנראה אוהבת אותו. כי כשאוהבים כועסים.

ר' שניאור זלמן מלאדי כותב: "אדרבה, כל מה שאני בתכלית הריחוק מה' והתייעוב ושיקוף, הרי נפש האלקית שבי בגלות גדול יותר, והרחמנות עליה גדולה מאד, ולזה אשים כל מגמתי וחפצי להוציאה ולהעלותה מגלות זה...". ואין מוציאים את הילדה הזאת מהסגר? הוא עונה "במצות תפלה, לצעוק אל ה' בצר לה מגלותה". בעצם, זה לא ממש משנה מה את אומרת לקב"ה, העיניך תאמרי! העיניך תהיי בקשר! נכון שאסור לצעוק כמו שהיא צעקה, ואסור לבעוט כמו שהיא בעטה, אבל היא רוצה ללדת תורה חדשה, וכשתיניק נולד הוא מבעט במעי אימו ויוצא.

בנות, ביי"ט בכסלו שנת תשפ"א מצווה עלינו לצאת ממאסר התינוג והסטיגמות שלנו. מהאמירות שהיא מתנהגת כך, וההיא מדברת כך. זה הזמן להיות שכנה, להיות השכינה. ר' נחמן מברסלב כותב שמיפורי דברים של נשים יכולים לידע מעמד השכינה איך היא אוזנת כעת. הנערים והנערות האלו הם שכינה, אנחנו חייבות לשמוע את צעקתם גם כשהיא מזוייפת עם 'זאב זאב'.

'ברוך בניך בקרבך'. אנחנו בשנת ה'ברך' שנת מאתים עשרים ושתים. זאת השנה של החסידות, השנה אנחנו רוצים ילדים מבורכים.

אני מבקשת עכשיו מכולן לצאת מבית הסוהר של השנאה והתינוג ולבחור משהי אחת או משהו אחד. קרוב משפחה, אולי משהו בפוליטיקה או שכנה. משהו שלא בא לנו לשמוע אותו יותר. אני מבקשת עכשיו לצעוק בשקט עבור אותה נערה או אחות, עבור אותו נער או אח. עד מתי? אני מבקשת להיות שכנות, להיות שכניות. אנחנו הולכות ללדת ביחד השנה הזאת תורה חדשה, את תורת השכנה. התורה שמושיטה יד גם למי שנראה כל כך רחוק. אני חושבת שמבית הסוהר הזה היה רוצה ר' שניאור זלמן מלאדי שנצא כולנו.

אסור לנו לצאת מהקרונה הזו בלי שילדנו תורה חדשה. יעקב אבינו אומר למלאך "לא אשלחך כי אם בירכתני". מהרוע הזה – חייבת לצאת ברכה. בשנת ה'ברך' בואו נברך את העולם בתורה נשית חדשה ברחם וברחמים. "ברגע קטון עובתיך וברחמים גדולים אקבצך".

חג שמח. ■

”... בכל לבבך

ובכל נפשך

ובכל מאדך...”

במלאות 12 שנים

לנפילתו של בנו

דס”ן דגן משה ורטמן הי”ד

תלמיד ישיבת הר המור

תתקיים האזכרה ב' בטבת ב' 2 - חלקים
(בשל חלוצת הצום ביום שישי ערש"ק)

יום חמישי | אור לי' בטבת (24.12.2020) | בשעה 20:00

”יחי דגן...” (הושע יד, ח)

ערב התעוררות וצמיחה בנתיב דגן הי”ד

נושא הערב:

אמת, הכרת האמת, חיים של אמת

” עושה האמת מפני שהיא האמת”

(רמב”ם, הלכות תשובה, פ”ה ה”ב)

ביום שישי | י בטבת (25.12.2020) | בשעה: 10:30

בחלקת הקבר בהר הרצל
ירושלים עיר קדשנו תובב”א
בשל מגבלות הקורונה העליה לקבר
תתקיים בחוג המשפחה

בפנין ירושלים ננוחם
משפחת ורטמן

דוברים

• מפקדים וחברים על דגן הי”ד

• הרב מרדכי שטרנברג ראש ישיבת “הר-המור”.

• הרב מאיר נאמן חבר המשפחה

• פרופ' אלי ורטמן אביו של דגן הי”ד

הבסיס המוחי של הכרת אמת לחיים

הערב יתקיים בערוץ היוטיוב “נתיבות דגן”
ובעמוד הפייסבוק - נתיבות דגן”

בחורה עם אור בעיניים

סיפור התשובה של מור

ובסיומה ניגשה אליי בחורה עם אור בעיניים, "אני רואה אותך כבר כמה וכמה פעמים כאן ואני חייבת להגיד לך שאת ממש מרגשת אותי בתפילה, הייתי רוצה להזמין אותך לבוא לשבת לתל אביב עם חבריה מדהימים וקהילה מקסימה".

כשאותה בחורה הציעה לי את ההצעה הזאת לא היה לי בכלל ספק, כבר שבת לאחר מכן הייתי בתל אביב ומכאן עד כמה שזה נשמע קלישאתי - החיים שלי השתנו.

הייתה שם תפילת קרליבך עם ניגונים וריקודים שקורעים את השמיים מרוב קדושה, חיוכים מלאים באור, אהבה וברכת 'שבת שלום' מכל עבר, אחר כך סעודת שבת ענקית, אוכל משובח, שירי שבת, דברי תורה, סבב היכרות בו הרב המארח היה מעלה שאלה והאורחים עונים ומשתפים מעומק ליבם, דיבורים של אמת, קירוב לבבות אמיתי. כל זה גרם לי להבין שמצאתי את המקום שלי.

כשהבנתי שאני יודעת מה אני רוצה, הבנתי שאני מוכנה לבוא למדרשה, שתכוון אותי, תעניק לי כלים וחממה עם בנות שעוברות אותן התמודדויות כמוני, והצטרפתי למדרשת 'שושנת אביב'. מדרשה שהיא בית ומשפחה.

זכיתי במתנה הכי גדולה שיכולתי לבקש. בנות מדהימות עם לב ענק, רבנית שמהווה בשבילי דמות לחיקוי בכל כך הרבה מובנים, שיעורים ורבנים שכלל שיעור איתם אני גדלה יותר ויותר, שבתות מדרשה מלאות בקדושה ועוד כל כך הרבה דברים שהמקום הזה הכניס לי לחיים. בזכות המדרשה ו'ראש יהודי' אני הבן אדם שייחלתי להיות.

לסיפורי קירוב יש לפנות למייל asmanitai@gmail.com
להצטרפות לקבוצת ווטאספ של טיפ יומי לקירוב, נא לשלוח הודעה ל-052-4295592

אחרי שהשתחררתי מהצבא אחי הגדול התחיל להתחזק. היינו חברים מאוד טובים כל החיים, ומאוד חיזק אותי לראות את הדרך שהוא בנה לעצמו, כמו למשל זוגיות בקדושה. זה היה מאוד יפה בעיניי לראות את שמירת הנגיעה וההיכרות המעמיקה שהובילה לחתונה. תמיד ראיתי את זה כדבר יפה, אבל הפעם חוויתי וראיתי את זה מאוד מקרוב. ההתחזקות שלו גרמה גם להתחזקות של ההורים שלנו, הוא הלך לישיבה והכניס לנו את הכבוד של השבת, דיבורים של קודש בשולחן, שירי שבת, הוא הכניס את הממד הרוחני למשפחה.

באותה תקופה התחלתי ללכת לשיעורי תורה באשקלון, רצייתי להתחזק בצניעות אבל

היה לי מאוד קשה שהחברה תראה אותי כדתית ומתחזקת. ידעו שאני שומרת שבת, אבל חצאית ושמלה זה מאוד מקטלג. באותה תקופה, ערב אחד נחת עלי שיר של חנן בן ארי 'שמש' בדיוק כשהייתי בים של אשקלון. כל הלילה בכיתי ולא הצלחתי להירדם, התפללתי לקב"ה שיעזור לי למצוא את הדרך ושיקל עליי. עשיתי הרבה שינויים במהירות והיה לי קשה, השתוקקתי לסיביבה תומכת. שמעתי את השיר הזה בלי הפסקה כל הלילה, ולמחרת בבוקר לבשתי את החצאית הראשונה.

יום אחד נסעתי לקבר רחל יחד עם המשפחה. שמעתי שהמקום הזה עושה משהו בנפש, אבל לא חשבתי שזה ישפיע אליי, כל עניין הקברים היה לי מוזר. נכנסתי לקבר רחל ובמשך שעה בכיתי והתפללתי, ממש תפילה מהלב, המילים יצאו ממני. ביקשתי שה' יתן לי סביבה דתית תומכת, כל החיים לא היה לי את זה. אמרתי לקב"ה "אני רוצה להיות יותר קרובה אליך, אני לא יודעת מה לעשות ואיך לעשות, אני סומכת עליך שאתה תכוון אותי בדרך".

יום שישי אחד הלכתי לתפילת קרליבך אצלי ביישוב

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראשי יהודי** זאת התשובה! 052-4295592 ry@neto.net.il

דירת גן 4 חד' במחיר הזול בכרמי גת

הבנייה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת. עם קהילה צומחת לציבור הדתי, **כרמי גת** היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב. קבוצות רכישה ליחידות דור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪. **כניסה לפנטקוטז' בעוד שנה.**

**הבניה בעיצומה!
תקן בניה ירוקה!**

דרוש הון עצמי מינימלי 35%

לפרטים נוספים: 1700-500-555
באמונה bemuna.co.il

תמיד חלמתם על
דירת גן?
היום זה אפשרי!

קהילת כרמי-גת
המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת
עיר הוב יום אגודל לזיל
קבוצת רכישה

יודעים אתם לכבוד מה? **לכבוד החנוכה!**

הספרים החדשים של ספריית בית אל

ספרים חדשים

אחד יחיד ומאחד - הרב אליהו פרדס

מנחם מיכלסון | שאול מייזליש
סיפור חייו ומורשתו של הרב אליהו פרדס - רבה הראשי של ירושלים. סיפורה של תקופה!

מארז המגילות של דור התקומה

ד"ר חגי בן ארצי
מגילת השואה והתקומה | מגילת הגבורה במלחמת יום הכיפורים | מגילת ששת הימים | מגילת המרד והחורבן | מגילת חטקה | מגילת התקומה והעצמאות

פשוט לעניין

הרב יוסף אוח
ספר לילדים סקרנים, המעודד שאלות ומעניק להן מקום ומענה מרחיב דעת המושך ללימוד נספח.

ארץ חמדת אבות

הרב נחמיה לביא
800 שנות עלייה ציונית

נשים בזכות עצמן

מרים סמואל
ספרה החמישי והאחרון בסדרה "נשים נסתרות בתנ"ך"

בא נדבר אמת

מיטביה כהן
חזן נגע על חיפוש ותשובה, שאין בו תשובה אחת נכונה

שפת גוף

מאור קפלן
מסע אם ובת לקראת התבגרות

יש לכם מתנה להזלוק נרות >>

להשיג ברשתות ובחנויות הספרים המובחרות

1-801-700-201

www.beitel.co.il

ספריית בית אל

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

הסיפור שיעשה אתכם

מלאכים

הרב שבתי סלביצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

התנועות
התנועות

זהו סיפור אמיתי ומעורר השראה שמתגלגל בכל העולם ומכה גלים ומניב פירות < כעת הסיפור הגיע אליכם ומהרגע הזה והלאה תחליטו אתם מה לעשות אתו

מלאך גבריאל...".

אני רוצה לספר סיפור, שאמנם כבר סיפרתי אותו לפני כמה חודשים, אבל ברוך ה' התחדשו בו מאז עוד כמה פרטים חשובים. לפני שנתיים וחצי בערך נפטר בלוס אנג'לס באמריקה יהודי בשם סול טייכמן. היהודי הזה היה בעל צדקה עצום! פעם אחת שאל אותו מישוהו: "למה גביר כל כך עסוק כמוד, שיש לך עסקים ונדל"ן, באמריקה ובארץ - למה אתה כל הזמן מתעסק במעשי חסד?" סול חשב לרגע, ואז אמר: "אני אספר לך את סיפור החיים שלי, ואז תבין".

סול טייכמן נולד במונקטש שבהונגריה בשנת 1927, כשהוא נקרא בשם שלמה זלמן טייכמן. כשהוא הגיע לגיל 16, בשנת 1944, הנאצים ימ"ש נכנסו להונגריה. הם אספו את כולנו, את כל יהודי מונקטש, ולקחו אותנו לאושוויץ. כשהגענו לשם, העמידו את כולם בשורה ארוכה מאוד. כבר מרחוק ראיתי שבקצה הטור יש שולחן ולידו יושבים אנשים, כשבאמצע יושב בן אדם ששואל כמה שאלות. לחלק מהאנשים הוא אומר לפנות שמאלה, ולחלק ימינה.

"בזמן שעמדתי בשורה, פתאום בא אלי יהודי עם זקן לבן ארוך, שלא היה זכור לי שראיתי אותו אי פעם. כל הרכבת שלנו הייתה מלאה אנשים ממונקטש שהכרתי, אבל אותו לא הכרתי. הוא ניגש ושאל אותי: 'בחור, מתי נולדת?' עניתי לו: 'שנת 1927'. הוא התחיל להתווכח איתי: 'מה פתאום? אתה נולדת ב-1925! לא הסכמתי בהתחלה: 'מה פתאום? אבא שלי אמר לי, ואמא שלי אמרה לי! אבל היהודי לא ויתר. הוא אמר בתקיפות: 'לא! לא! אתה אולי לא זוכר, מרוב ההתרגשות שלך. אתה נולדת ב-1925! אני זוכר בוודאות! הוא התחיל ממש לצעוק: 'מתי נולדת? נו, תגיד לי - מתי נולדת?' אז ויתרתי, אמרתי - בסדר, 1925. הוא המשיך: 'תגיד עוד פעם! נו, עוד פעם! ככה הוא חזר איתי, לא יודע כמה פעמים, שנולדתי ב-1925'. סול טייכמן לקח אוויר, והמשיך לספר: 'השורה הלכה והתקדמה, הגעתי עד לשולחן, ואז האיש באמצע, שאחר כך הבנתי שזה היה מנגלה ימ"ש, שאל אותי: 'בן כמה אתה, מתי נולדת?' באופן אוטומטי עניתי יב-1925'.

חסידים מספרים, שפעם נכנס לרבי מצאנו אחד מהחסידים שלו, שהיה גביר גדול. הוא דיבר עם הרבי על העסקים שלו, ועל כך שהוא עומד לחתן את הבן שלו בשעה טובה. אחרי כמה רגעים, הרבי שאל את היהודי: "אתה מכיר את המלמד ר' זושא?", והיהודי ענה: "כן, בוודאי אני מכיר אותו!" "ומה אתה חושב עליו?" המשיך הרבי לשאול, והיהודי ענה בשמחה: "איש יקר מאוד, שמחנך את ילדי ישראל בקדושה". "ידעת שהוא מחתן את הבת שלו?" שאל הרבי, והיהודי ענה: "לא ידעתי". "את מצבו אתה יודע? אין לו מספיק כסף לעשות את החתונה". "לא, לא ידעתי. אני שומע רק עכשיו מהרבי".

הרבי הוסיף להקשות: "איך אתה לא יודע?" היהודי הסביר: "רבי! אני הולך בבוקר לעבודה, וכשאני חוזר הביתה אני אוכל משהו ומיד הולך ללמוד. ברוך ה', אני לא שייך לסוג של האנשים האלה שמחטטים כל הזמן מה הולך אצל פלוני ומה קורה עם אלמוני, יש לי את החיים שלי". בשלב הזה, הרבי התחיל פתאום לדבר על פרשת השבוע: "על יוסף הצדיק מסופר שהוא הולך לאיבוד בשדה, והתורה מספרת: 'וַיִּמְצְאוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲהָ בַשָּׂדֶה', ורש"י מפרש על המילה 'איש' שהכוונה למלאך גבריאל. לעומת זאת, בפרשה הקודמת כשיעקב אבינו נפגש עם איש: 'וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלֹת הַשָּׁחַר', רש"י אמנם מפרש שמדובר במלאך, אבל הפעם המלאך הוא שרו של עשיר".

הרבי הקשה: "למה כאן 'איש' זה גבריאל, ושם 'איש' זה שרו של עשיר?" הרבי לא חיכה לתשובה, וענה בעצמו: "כשיעקב ביקש מהמלאך לברך אותו, המלאך רוצה לברוח כי הוא צריך לחזור לשמים לומר שירה. איש שמבקשים ממנו עזרה, והוא מתחמק בתירוץ שהוא צריך ללמוד תורה ולעבוד את ה', הוא שרו של עשיר... לעומתו יהודי שהולך לחפש מי צריך עזרה, ושואל אחרים: "מה תבקש?", הוא מלאך טוב והוא בגדר

יודע? בזכותך, בגלל המילה שאמרת לי, בגלל הניגון ששרת, בגלל השיעור שלך, עד היום אני אדם אחר. בזכותך נדלקתי".

מעשה כזה יעשה גם לנו טוב. זאת הרגשה נפלאה להיות מכיר תודה. וכמובן העיקר הוא מה זה ייתן לשני. כמה מוטיבציה לעשות טוב הוא יקבל, כשהוא ידע שדברים לא עפים באוויר, ומישהו קולט ומקבל ממנו. הוא ידע שהוא זרע זרעים שעוד יצמחו גבוה. אל תחשבו

שמי שמודה הוא אדם חלש. ההפך! אדם שאומר תודה, זאת גדלות ועוצמה. הימים האלו של חנוכה, ימי הלל והודאה, הם הימים המתאימים ביותר בשביל היהודות. בחסידות מבואר שהלל הוא מלשון הילה, כמו "בהלו נרו עלי ראשי". וכשאנחנו מהללים מישהו אנחנו מעצימים ומגדילים את האור שלו! יכול להיות שהוא בעצמו זקוק עכשיו למלאך שיזכיר לו שהוא היה פעם מלאך לאחרים.

השלב השני הוא, לחשוב הלאה: בשביל מי אני יכול להיות מלאך. חמש דקות של חום, של דאגה אמיתית, מילת עידוד, עצה מהלב, יוצרות מלאך. אפילו רק חמש דקות בלב פתוח, יכולות לעשות שינויים עצומים. את זה הרבי החדיר בנו, שנהיה תמיד בשליחות. תמיד לנסות להיות המלאך. תחשבו גם אתם בכל יום, המלאך של מי אני יכול להיות היום.

מובא בספרים הקדושים, שבזמן הדלקת נרות-חנוכה, בחצי השעה הראשונה, מופיעים שלושים ושישה מלאכים, ומעלים את התפילות והברכות שלנו עד כיסא הכבוד. הנקודה הזאת קשורה להוראה של הרבי הרי"צ, שכל אחד צריך להקשיב לנרות החנוכה, ולשמע מה הם מלמדים אותנו. נרות חנוכה הם המלאך שלנו. הם מאירים ומורים את הדרך שלנו אל כיסא הכבוד. שלושים ושישה המלאכים הללו הם הנרות בעצמם, שבזכותם עולות התפילות שלנו אל ה' יתברך, ועל ידם אנחנו מבינים מחדש מה ה' רוצה מאיתנו. וכן, הוא רוצה שבשביל אנשים ששוריים באפלה, נהיה אנחנו מלאכים מאירים.

אותו

זקן החדיר לי לראש - 1925. אז הוא סימן לי ללכת לצד ימין. אחרי כמה זמן הבנתי שמי שהיה פחות מגיל שמונה עשרה, ה' ישמור, נשלח למות על קידוש ה'... אני, שכביכול הייתי יותר משמונה עשרה, נשלחתי לעבודה ונשארתי בחיים".

סול טייכמן המשיך ואמר ליהודי: "אני ראיתי באותו יום מלאך. האמת היא שהוא לא המלאך הראשון שראיתי בחיים שלי, וגם לא האחרון. באותה מלחמה ראיתי מלאכים כל הזמן. בניסי ניסים נשארנו בחיים, אחי ואני, ולגמרי במקרה פגשנו בן דוד שנשאר בחיים, והוא גילה לנו שאבא שלנו עוד חי, וכך התאחדנו". אחרי שהתאחדו שרידי המשפחה, האבא שרצה לפרנס אותם, בלית ברירה התעסק בעניינים לא כל כך חוקיים, והכניסו אותו לכלא. "נשארנו לבד... שני נערים צעירים, בלי אפשרות לפרנסה. הגשנו בקשה לצאת לאמריקה, להתחיל שם חיים חדשים. האמריקאים אפשרו למכסה של מאתיים ילדים יתומים להגר לשם. היה מלאך שסידר לשנינו אישור להיכנס לרשימה.

"אחרי שעלינו לאונייה, רב החובל שאל פתאום: 'מי זה כאן טייכמן?' אמרנו לו: 'אנחנו טייכמן'. הוא מסתכל עלינו ואומר: 'קיבלתי מברק שכתוב בו: תוריד מיד את הילדים של טייכמן! אבא שלהם בחיים, הם לא יתומים!'". אמנם האמא שלהם נהרגה, אבל אצלם יתומים נחשבו רק משני ההורים. רב החובל לקח אותם לחדר שלו, והם ישבו אצלו רועדים מפחד, מה יעשו איתם. הם ידעו שיחשבו אותם עבריינים עקב הניסיון לצאת מהמדינה, וכיניסו אותם לכלא להרבה זמן. "רב החובל אמר: 'אני מצטער, קיבלתי פקודה מהמטרה להוריד אתכם מהאונייה'. שני הנערים התחילו לבכות, ואז אותו רב חובל גוי התגלה כמלאך מושיע. הוא אמר: 'מה? אני אשלח ילדים לכלא, לסכנת נפשות, רק בגלל שאבא שלהם חי?' הוא לקח את המברק וקרע אותו לחתיכות".

סול טייכמן סיים לספר ואמר כך: "ראיתי הרבה מלאכים בחיים שלי. בגללם, כל בוקר כשאני קם, אני שואל את עצמי שאלה: בשביל מי אני יכול להיות היום מלאך? איזה חיים חדשים, איזה אושר, צחוק, או עיניים זוהרות אני יכול ליצור היום?".

אחרי שסיפרתי את הסיפור הזה, הוא התגלגל דרך הרשת לכל רחבי העולם. אחרי זמן מה התקשר אלי יהודי שהיה גר באנטוורפן כמה שנים, וכיום הוא חי בארץ. היהודי הזה מכיר טוב את המשפחה של סול טייכמן. הוא אמר לי שסול אמנם נפטר, אבל אשתו עוד חיה. אותו יהודי סיפר שהיא שאלה אותו: "תגיד, מה קורה? מתקשרים אלי עשרות אנשים ושואלים אותי - מה הסיפור הזה? זה סיפור נכון? הכל היה באמת?" אחרי שהיא מאשרת את הסיפור, כל האנשים אומרים לה: "תשמעי, הסיפור הזה עשה אותנו למלאכים".

אותו יהודי גם נתן לה את המספר שלי, ואחרי כמה ימים היא התקשרה אלי ובכתה בהתרגשות. היא תיארה לי את המצב שלה כעת: "אני יושבת בבית שלי בבידוד, ומרגישה רע. את הילדים שלי ואת הנכדים שלי אני לא יכולה לראות, ועצוב לי. פתאום התחילו להתקשר אלי כל כך הרבה אנשים! בשבילי, בעלי חזר להיות המלאך שלי...".

אחרי כמה ימים הבנתי שהסיפור עוד ממשיך. קיבלתי טלפון משליח חב"ד באוסטריה, שהגיע אליו יהודי עשיר וביקש ליצור איתי קשר. שוחחנו בטלפון, והוא שאל: "הרב, בשביל מי אני יכול להיות מלאך?" אחרי התקשרו עוד אנשים, ורק לפני כמה ימים מישהו אמר לי שהוא מתחייב לחלק אוכל בכמויות גדולות לאנשים שאין להם.

אני חושב שכל אחד ואחד מאתנו צריך לעשות עם הסיפור הזה שני דברים. דבר ראשון, תחשוב מי היה המלאך שלך. אבא ואמא שלך, זה בוודאי. אבל עוד אנשים - אחים ואחיות, אולי מורה, אולי חבר שאמר לך מחמאה, או רב שהעביר שיעור ששינה אותך. עצם המחשבה על זה תגדל אותך. הוא כבר לא יהיה רק משהו מהעבר, אלא ימשיך להשפיע בהווה. אבל חוץ מהמחשבה - כמה יפה וכמה נעים להרים טלפון, לשלוח מייל או מכתב, היום יש הרבה אפשרויות, ותאמר ליהודי המלאך שלך: "אתה

ערב חנוכה התשפ"א

בטוחה ששוב עם ישראל לא יעמוד מהצד.

הי, זה לא התרמה!!

אני לאה, אמא של חיים יהודה בן לאה, הבחור ישיבה שנסחף וטבע בחוף אשדוד ועדיין מונשם ללא הכרה וזקוק לרחמי שמיים מרובים.

תודה ענקית לכולכם, על התפילות, ה' ירעיף עליכם שפע בכל הענינים, אמן.

לצערי, שנתיים וחצי הם פרק זמן ארוך כשמדובר בכאב גדול כזה, וההתמודדות גרמה לי לנזק בכליות.

קשה לי להחשף, ואני מתבישת, אבל לא נותרה לי ברירה. הגעתי לאי ספיקת כליות סופנית ואני צריכה השתלת כליה בדחיפות. (במשפחה ובמעגלים הקרובים אלי נבדקו כולם, אחי חתמו על תכנית הצלבות ארצית, מתנת חיים בדקו מול התורמים שמגיעים דרכם, וכל מרכזי ההשתלות בארץ) אני רוצה לחיות, ויותר מזה, אני רוצה לתפקד כאמא לחיים יהודה ולששת ילדי הנוספים שיחיו, ואני צריכה כוחות כדי לעמוד מול האתגרים שה' הציב בחיים שלי ולא להישבר, להמשיך באמונה ובתקווה, ובשביל זה צריך כליה מתפקדת...

אז מה אני רוצה, בעצם?

לא לשכנע אתכם לתרום כליה.

אבל אם תכננתם לתרום כליה וסוג הדם שלכם הוא O, או מכירים מישהו כזה, בבקשה תעזרו לי כמובן כל ההליך מלווה ע"י מתנת חיים

הטלפון של מתנת חיים 02-5000755

ולציין עבור לאה מתל ציון-כוכב יעקב

ותיידעו את אפרת, חברה שלי 0527-677846

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

למה היום אין ניסים?

וכי הניסים היו סיפורי הצלחה שאנחנו רוצים לחזור אליהם? והלא לאחר הניסים הגדולים שהיו לנו ביציאת מצרים חטאנו ומרינו במדבר, ולאחר נס פורים העם נהה אחרי נשים נכריות, ולאחר חנוכה התלכחה שנאת החינים והתגלגלו הדברים עד כדי כך שחזו"ל אומרים ש"כל האומר מבית חשמונאי אני, או שהוא עבד או שהוא רמאי".

סיבת הדבר היא שכשהאור האלוקי העליון מופיע, הוא אמנם מאיר לנו באור יקר שלמעלה ממידתנו, אבל גם מדכא את ההתגייסות האנושית לעבודת ה' ולדבקות בו. כמו הורים שעוטפים את ילדיהם יתר על המידה, ולכן ממעטים את כוחם וגורמים להם לעודף רגישות ויתר כשלונות.

לכן ההיסטוריה של האומה עומדת על ניסים מרובים, אבל מאז צמחנו והתפתחנו והקב"ה נותן בנו אמון שנפלס את הדרך בעצמנו ונמצא בתוכנו את הקשר העמוק אליו יתברך. וכשיבשיל התהליך הזה, נזכה בעזרת השם במהרה שעל הבסיס של האתערותא דלתתא שלנו במשך השנים, כשתשוב לציון השכינה במלא עוזה והתגלותה, היא לא תמחק אותנו אלא תשלים את עבודתנו.

מה אני יכולה לעשות כדי להיות מכבית?

למרות הקרבות מלאי התושייה והעז, הניסים והנפלאות, בכל זאת הנס המיוחד של חנוכה מופיע דווקא בעניין שאיננו קשור לשדה הקרב. מצוות הדלקת הנרות אינה קשורה אפילו לעובדה שהיוונים טימאו את המקדש, שהרי אותו פך קטן היה חתום בחותמת הכהן הגדול עוד לפני הקרבות ולא נטמא כלל, אלא בכך שהוא דלק שמונה ימים.

המצווה שעל ידה אנחנו ממשיכים את אור המכבים היא הדלקת הנרות. היא מזכה אותנו באור העליון המיוחד של בני חשמונאי, ומלמדת אותנו את היסוד של חג החנוכה. הדלקת אור הקודש והמקדש בשמן הטהור והזך היא הליכה של נשמותיהם של החשמונאים, מכוחה הם יצאו למלחמה ובשמה הם ניצחו ועליה הם חלמו: להאיר את מקדש הקודש וכליו באור השכינה בכל התפשטותה. וכשאנו דבקים באלו, אנחנו נעשים יותר ויותר מכביים.

מי הם המתיוונים של ימינו?

אפשר לסכם את הבגידה התרבותית של המתיוונים בשלוש נקודות עיקריות: האחת, עזיבת דרך התורה; השנייה, הליכה אחרי עבודה זרה; והשלישית, הזדהות עם העם שמיצר לנו ועומד כנגדנו כאויב. ואם נשאל, האם עזיבת התורה היא מספקת כדי להתקרא מתיוון? נאמר שאמנם יש איזה צד של נטישה תרבותית במי שאינו הולך בדרך התורה ובמקומה בוחר בתרבות נכר של טומאה, אבל עם כל חומרת הדבר אין זה העיקר. ומאידך, מומרים שנוסף על עזיבת התורה נצמדו לעבודה זרה והזדהו עם אויבי עמנו - הם בוודאי עושים מעשה חמור יותר מצד רשעותם כלפי ישראל מאשר המתיוונים.

ובתוכם אנו מוצאים את מי שעזב את דרכה של תורה ומתקרב לתרבותית ואמונית לדת זרה בפנייה של התבוללות, ואפילו חלקית. ואת זה אנחנו יכולים למצוא אצל הרפורמים, שעקרו את תקוות ישראל משיבתם לציון וירושלים מתפילותיהם, הכניסו עוגב לבתי תפילתם כדי להזדהות עם תפילת הגויים, ורבים ממנהיגיהם מקיימים חתונות התבוללות ולעיתים אף בהשתתפות של כומר. אמנם הם לא עובדי עבודה זרה בעצמם, ורובם גם לא מצטרפים לאויבינו במובן החמור של המילה, אבל במידה לא מבוטלת יש כאן דמיון רב להתיוונות של אז.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך • לפרסום: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

מדליקים אורות בלב תל אביב

הנה ימים באים...
לא רעב ללחם לא צמא למים...

מתוך הקליפ "ימים באים"

מאמינים בתל אביב
פותחים את הלב
מתגייסים להיזוק ראש יהודי בלב תל אביב

היו שותפים - ראש יהודי!
הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או
בטל. 052-5665005 או סרקו ברקוד:
התרומות מוכרות לצרכי מס.